

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Leden 2020

Editorial

Ani jsme se nenadáli a je tu další vydání Daňových a právních aktualit s magickým číslem roku 2020. Pevně věřím, že jste strávili poklidný vánoční čas v kruhu svých nejmilejších a mohli po předvánočním shonu alespoň trochu dobít baterie a zotavit se. Věřím, že tento rok bude pro vás nejméně stejně úspěšný, jako ten uplynulý.

Těsně před Vánoci podepsal prezident vládní sazbový balíček. Zvyšuje se tak spotřební daň z lihu a tabákových výrobků, vzroste zdanění loterií a mění se i zdanění korunových dluhopisů a rezerv v pojišťovnictví. Evropská komise zveřejnila konečné znění vysvětlivek k tzv. Quick fixes, proto se jim věnujeme i v tomto čísle. Seznámíme vás také se změnami, které má od 1. ledna 2021 přinést novela zákona o obchodních korporacích, a s novými povinnostmi, které zaměstnavatelům přibýly po zavedení e-neschopenek. Přinášíme také překvapivé rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ohledně zdaňování příjmů z prodeje cenných papírů fyzickými osobami.

Přeji vám příjemné vykročení do nového roku!

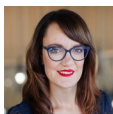

Jana Bartyzalová
Partner
KPMG Česká republika

2 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

Sazbový balíček vyšel na Silvestra ve sbírce zákonů

Těsně před Vánoci Poslanecká sněmovna přehlasovala Senát a setrvala na svém původním znění tzv. sazbového balíčku. 31. prosince vyšel pod číslem 364/2019 zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti daní v souvislosti se zvyšováním příjmů veřejných rozpočtů. Od ledna přináší zvýšení spotřebních daní změnu zdanění tzv. korunových dluhopisů a rezerv v pojišťovnictví.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Josef Riesner
kpmg@kpmg.cz

Kromě zvýšení sazeb spotřebních daní z lihu a tabákových výrobků zasáhnou změny především pojišťovny. Daňově relevantní budou nově pouze technické rezervy podle evropské směrnice Solvency II s určitými úpravami, nikoli jako doposud podle účetních předpisů. Na základě připomínek odborné veřejnosti se budou částky daňově uznatelných rezerv snižovat o částky vymahatelné ze zajišťovacích smluv a naopak zvyšovat o zůstatek odložených pořizovacích nákladů na pojistné smlouvy.

Jednorázový dopad přechodu na nová pravidla bude poté, co nabude účinnosti novela, rozložený do dvou zdaňovacích období. Dodanění se proto uskuteční v letech 2020 a 2021. Ministerstvo v důvodové zprávě odhaduje jednorázové zvýšení příjmů veřejných rozpočtů na 10,5 miliardy korun.

Významnou součástí zákona je i zdanění tzv. korunových dluhopisů, a to formou přechodného ustanovení k § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů, které ovšem není novelou nijak dotčeno. Ve zdaňovacích obdobích po novele se tak úrokový příjem z dluhopisů s nízkou nominální hodnotou vydaných před rokem 2013 nebude zaokrouhlovat na úrovni jednoho cenného papíru. To totiž fakticky vedlo k nezdanění těchto příjmů. Nově se úrokový příjem nezaokrouhluje a zaokrouhlí se až výsledná daň za jednoho poplatníka. Tento aktuální způsob zaokrouhlování platí pro všechny dluhopisy bez ohledu na datum emise.

Součástí sazbového balíčku je i omezení osvobození výher z hazardních her pouze na částky nepřevyšující jeden milion korun. Výhry nad tuto částku budou podléhat srážkové dani ve výši 15 %. V rámci pozměňovacích návrhů ve druhém čtení se podařilo prosadit, že souvisejícím výdajem je vklad do hazardní hry. U sázkových her tak nebude hrozit, že by skutečná výhra mohla být nižší než srážená daň.

3 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

Novela DPH 2020: Evropská komise vysvětluje call-off sklady

Poslanecká sněmovna na lednové schůzi ve druhém čtení projedná novelu zákona o DPH, která zavádí tzv. Quick fixes. Okolní evropské státy většinou implementaci do 1. ledna 2020 stihly. Evropská komise na konci prosince 2019 publikovala konečné znění vysvětlivek (Explanatory notes) ke Quick fixes. Obsahují problematiku malých ztrát a přirozených úbytků v rámci konsignačních (call-off) skladů, které samotná novela DPH neřeší. Dále se například věnují vzniku provozovny pro účely DPH, právě při existenci konsignačních skladů.

Kateřina Klepalová
kklepalova@kpmg.cz

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz

Implementaci novely evropské směrnice DPH, tzv. Quick fixes, Česko nestihlo v termínu. Čeští plátcí se tak mohou na začátku letošního roku potýkat s problémy souvisejícími se zpožděním na české straně a již implementovanou úpravou DPH na straně jiných členských států. Komplikace budou i technického rázu (např. jak v souhrnném hlášení správně deklarovat dodávky zboží do konsignačních skladů umístěných v ostatních členských státech). České plátce mohou zaskočit i nové požadavky evropských dodavatelů ohledně dokumentace na prokazování přepravy zboží do jiného členského státu.

Vysvětlivky obsahují mnoho ilustrativních případů, které mohou být užitečné i pro české plátce. Jedním z témat je problematika malých ztrát a přirozených úbytků v rámci konsignačních (call-off) skladů, kterou novela DPH neřeší. Jde však o situaci v praxi běžnou, která by bez určité míry tolerance automaticky vedla k registraci evropských dodavatelů k DPH. Vysvětlivky s odkazem na závěry jednání Výboru pro DPH (zástupci členských států EU) uvádějí určitou toleranční hranici malých ztrát ve skladech. Většina států souhlasila s toleranční hranicí na úrovni 5 % hodnoty nebo množství naskladněného zboží s tím, že konečné rozhodnutí bylo ponecháno v kompetenci jednotlivých členských států. Znamená to, že ztráty do této hranice nemusí představovat porušení podmínek pro aplikaci zjednodušení call-off skladů.

Vysvětlivky se také zabývají otázkou vzniku provozovny pro účely DPH v návaznosti na existenci konsignačních skladů. Zatímco aplikaci zjednodušení dle novely nebrání „pouhá“ registrace dodavatele k DPH v členském státě, kde se sklad nachází, vznik provozovny není se zjednodušením slučitelný. A to bez ohledu na skutečnost, zda se provozovna dodávek přes konsignační sklad účastní či nikoli. Výbor pro DPH se většinou shodl na tom, že provozovna vzniká v případě, kdy sklad vlastní (nebo pronajímá) a přímo provozuje dodavatel, a to svými vlastními prostředky, které se v daném státě nacházejí.

4 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

Nové „eko výzvy“ pro podnikatele

Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhlásilo v závěru loňského roku další vlnu výzev Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK). Ta se zaměřuje na úspory energií a jejich efektivní využití. O dotace se mohou ucházet i velké podniky.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Kateřina Balabánová
katerinabalabanova@kpmg.cz
541 421 394

Nové výzvy programu Nízkouhlíkové technologie jsou rozčleněné podle jednotlivých oblastí: Elektromobilita, Akumulace energie a Druhotné suroviny. Šanci na podporu mají inovativní projekty na zavádění technologií akumulace energie, projekty směřující k efektivnímu využití druhotných surovin nebo pořízení elektromobilů různých kategorií i nabíjecích stanic. Žádosti o podporu lze předložit od 6. ledna do 28. května 2020 a v rámci každé z aktivit lze na jeden ekonomický subjekt podat až 10 žádostí o dotaci.

Míra podpory velkých podniků se pohybuje v rozmezí 20–60 % ze způsobilých výdajů, které tvoří dlouhodobý majetek. Maximální výše dotace může činit až 70 milionů korun.

Program Úspory energie v SZT (soustavách zásobování teplem) podporuje výstavbu či rozvoj stávajících soustav zásobování tepelnou energií nebo jejich rekonstrukci. Projekty mohou být zaměřené také na instalaci a modernizaci distribučních technologických zařízení či plynových kogeneračních jednotek.

Žádosti o podporu se podávají od 8. ledna do 14. prosince 2020 a jeden ekonomický subjekt může využít až osm žádostí o dotaci. Velké podniky mohou obdržet podporu až 40 % způsobilých výdajů, k nimž patří především dlouhodobý majetek. V programu lze získat dotaci na projekt ve výši až 200 milionů korun.

Poslední vyhlášenou výzvou loňského roku je výzva Fotovoltaické systémy v programu Úspory energie, která se zaměřuje na instalaci fotovoltaických systémů pro vlastní spotřebu podniku.

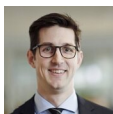
Program přijímá žádosti o podporu od 13. ledna do 31. srpna 2020. Míra podpory velkých podniků činí 60 % způsobilých výdajů, které tvoří především instalace fotovoltaik a inženýrská činnost. Maximální výše dotace činí 50 milionů korun na jeden projekt, přičemž lze předložit až 20 žádostí o podporu.

Rádi vám poskytneme bližší informace, případně prověříme, zda další podmínky programu vyhovují plánovaným aktivitám vaší společnosti.

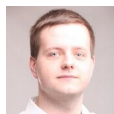
5 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

Smlouva o zamezení dvojího zdanění s Koreou se uplatní už od ledna

Nově sjednaná smlouva, která vstoupila v platnost na samotném sklonku roku 2019, nahrazuje původní dokument z roku 1992. V případě daně vybírané srážkou u zdroje se vztahuje již na příjmy vyplácené nebo připisované k 1. lednu 2020, což u plátců srážkové daně vyžaduje velmi rychlou reakci. U ostatních daní z příjmů se nové znění aplikuje na zdaňovací období začínající 1. ledna 2020 nebo později. Následně shrnujeme nejdůležitější změny.

Filip Svoboda
fsvoboda@kpmg.cz

Adam Hruzík
ahruzik@kpmg.cz

Dividendy

Dividendy podléhají zdanění ve státě zdroje maximálně do výše 5 % hrubé částky dividend, a to jak v případě výplaty společnostem, tak i fyzickým osobám. Původní smlouva obsahovala rovněž 5% limit, ale pouze v případě, že příjemcem dividend byla společnost vlastníci alespoň 25 % kapitálu, v ostatních případech platil 10% limit.

Úroky

Za pozitivní změnu lze určitě považovat omezené zdanění vyplácených úroků, které se nyní zdaňují ve státě zdroje pouze do výše 5 % místo původních 10 %.

Licenční poplatky

Článek upravující licenční poplatky zůstává prakticky beze změny. Užití nebo právo na užití autorských práv k uměleckým, literárním a vědeckým dílům zůstává v zemi zdroje i nadále osvobozeno. U patentů, ochranných známek či průmyslového zařízení i nadále platí maximální sazba 10 %.

Stálá provozovna

Nová smlouva rozšiřuje definici o tzv. službovou stálou provozovnu, která vzniká poskytováním služeb na území druhého státu po dobu jednoho nebo více období přesahujících v úhrnu devět měsíců v jakémkoliv 12měsíčním období. Časový test rozhodný pro stálou provozovnu představující staveniště se nově prodlužuje z původních devíti měsíců na 12.

Zisky ze zcizení majetku

Úplnou novinkou je právo zdanit ve státě zdroje zisky z prodeje cenných papírů nebo podílů na společnosti, která je v daném státě rezidentem, pokud majetek této společnosti tvoří z více než 50 % nemovitý majetek nacházející se ve státě zdroje.

Vyloučení dvojího zdanění

Od roku 2020 může korejská společnost při zdanění dividend přijatých od českého rezidenta uplatnit při zápočtu nejen srážkovou daň, ale i českou daň ze zisků společnosti vyplácející dividendy, pokud vlastní alespoň 25% podíl na jeho kapitálu nebo hlasovacích právech.

6 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

V kontextu posledního vývoje na poli mezinárodního zdanění text smlouvy explicitně obsahuje pravidlo, že výhody z ní plynoucí nelze aplikovat v případě, že jejich získání bylo jedním z hlavních záměrů při realizaci dané transakce či přeshraničního uspořádání. Doporučujeme proto nepodceňovat význam dokumentace dokládající ekonomický smysl přeshraničních uspořádání.

7 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

GFŘ upřesnilo informace ohledně přesunu tepla a chladu do 10% sazby DPH

Generální finanční ředitelství (GFŘ) v informaci platné od 1. ledna 2020 připomíná pravidla pro stanovení data zdanitelného plnění (DUZP) u dodání tepla a chladu. V příkladech uvádí, jak technicky vyřešit vyúčtování záloh, pokud se v průběhu vypořádávaného období měnily sazby daně.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Veronika Šlapáková
vslapakova@kpmg.cz
222 123 354

Novelou zákona o DPH platnou od 1. dubna 2019 se dodání tepla a chladu přesunulo do druhé snížené sazby DPH (10 %), a to s aplikací u dodání s DUZP po 1. lednu 2020.

Informace upozorňuje na správné stanovení DUZP, a to buď ke dni odečtu z měřicího zařízení, případně ke dni zjištění skutečné spotřeby, nelze-li jinak. GFŘ tak nepřichází s žádnou revoluční změnou a pravidla pro zdanění a vypořádání záloh zmíněná v této informaci pouze na několika příkladech demonstrují současné znění zákona o DPH.

Na závěr GFŘ upřesňuje, že dodávky teplé vody budou po 1. lednu 2020 stále podléhat první snížené sazbě DPH (15 %), protože se taková dodávka posuzuje jako jedno plnění, tzn. teplá voda je uvedena v příloze zákona o DPH, která upravuje seznam zboží podléhajícího první snížené sazbě DPH.

DPH: Oprava základu daně u nedobytných pohledávek pod lupou

Novelizované znění zákona o dani z přidané hodnoty s účinností od 1. dubna 2019 přineslo významné změny v oblasti opravy základu daně u nedobytných pohledávek. Generální finanční ředitelství (GŘ) nyní vydalo podrobnou informaci k vykazování těchto oprav, která vnáší světlo do problematických oblastí.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz

Marcela Hýnarová
kpmg@kpmg.cz

Nedobytnosti pohledávek a způsobům jejich opravy se informace věnuje v návaznosti na původní a nová ustanovení zákona o DPH. Výslovně stanoví, že vznikla-li pohledávka věřitele před účinností zmíněné novely, ale související insolvenční řízení bylo zahájeno až po nabytí účinnosti novely (tedy po 1. dubnu 2019), je třeba postupovat již podle nové úpravy.

Informace připomíná, že novela umožňuje opravit základ daně u pohledávek zahrnutých do schváleného reorganizačního plánu, na což původní znění zákona vůbec nepamatovalo.

Informace se dále věnuje vykazování oprav na straně věřitele v daňovém přiznání a kontrolním hlášení. Od 1. října 2019 totiž v návaznosti na změny v předmětných ustanoveních zákona o DPH došlo i ke změnám ve struktuře XML kontrolního hlášení. Položka „opravy u nedobytné pohledávky“ v části A.4. nově nabývá hodnot:

- „N“ – nejedná se o opravu nedobytné pohledávky,
- „A“ – jedná se o opravu podle § 44 zákona o DPH ve znění do 31. března 2019 a
- „P“ – jedná se o opravu podle § 46 a násl. zákona o DPH.

Výběr parametru oprav se pak promítne i do daňového přiznání, které v této oblasti také doznalo změn.

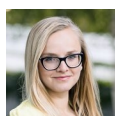
GŘ v souvislosti s těmito opravami shrnuje i závěry Soudního dvora Evropské unie (SDEU) vyplývající z rozsudku C-127/18 A-PAK CZ. Český zákon o DPH stanoví, že opravu základu daně v případě nedobytné pohledávky nelze provést, pokud dlužník přestal být plátcem. SDEU ve zmíněném rozsudku uvádí, že toto ustanovení českého zákona je v rozporu s evropskou směrnicí o DPH. V případě, že věřitel i dlužník byli plátcí daně v době, kdy se uskutečnilo zdanitelné plnění, nicméně v mezidobí od uskutečnění tohoto plnění do splnění podmínek pro opravu základu daně u nedobytných pohledávek dlužník přestal být plátcem, je věřitel oprávněn provést opravu.

Informace k opravě nedobytných pohledávek je komplexní a je tak užitečným návodem pro věřitele, kteří tyto opravy zvažují. Obsahuje mimo jiné podrobné popisy nejrůznějších situací včetně oprav u postoupených pohledávek, omezení pro provedení opravy základu daně, stavění lhůt, dodatečné opravy a zrušení provedených oprav nebo stanovení výše opravy. Věnuje se také podmínkám opravy odpočtu daně u dlužníka.

9 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

Přehled změn, které přináší novela zákona o obchodních korporacích – I

Novela zákona o obchodních korporacích, která byla Senátem vrácena a o níž budou poslanci rozhodovat na lednové schůzi, má nabýt účinnosti 1. ledna 2021. Přinese poměrně velké množství změn. Nejdůležitější z nich vám představíme v sérii článků. V prvním se zaměříme na navrhované změny k úvodním ustanovením zákona.

Hana Čermáková
hcermakova@kpmg.cz
222 123 906

Aneta Mohylová
amohylova@kpmg.cz
222 123 792

1. Vklady do základního kapitálu

Stávající právní úprava vyžaduje založení zvláštního účtu pro složení základního kapitálu u banky či spořitelního a úvěrového družstva. A to i v případě, že základní kapitál společnosti s ručením omezeným činí 1 korunu. Dle novely bude za podmínky, že základní kapitál společnosti s ručením omezeným nepřesáhne 20 000 korun, možné splatit peněžitý vklad i jiným způsobem, např. prostřednictvím notáře jako správce vkladů.

2. Věcná práva zapisovaná do obchodního rejstříku k podílům v obchodní korporaci

Dnes platí, že povinně se do obchodního rejstříku zapisuje pouze zákaz zatížení nebo zcizení podílu v obchodní korporaci, byl-li zřízen jako věcné právo. Nově se budou do obchodního rejstříku zapisovat i jiná věcná práva zřízená k podílu v obchodní korporaci (s výjimkou podílů představovaných cenným papírem), např. právo předkupní. Tato práva tudíž vzniknou až zápisem do obchodního rejstříku.

Novela stanoví, že na vznik a zřízení těchto jiných věcných práv se použijí ustanovení občanského zákoníku o zřízení a vzniku zástavního práva k podílu v korporaci. Ta stanoví, že lze-li podíl převést jen za určitých podmínek, vyžaduje se splnění těchto podmínek při jeho zastavení. Nově tedy bude platit, že lze-li podíl převést jen za určitých podmínek, vyžaduje se splnění těchto podmínek i pro vznik a zřízení jiných věcných práv vázících se k podílu.

Novela také umožní upravit v zakladatelském právním jednání jiné podmínky pro převod obchodního podílu a jiné (přísnější) podmínky pro jeho zastavení.

3. Orgány obchodní korporace

Je-li členem voleného orgánu společnosti právnická osoba, zastupuje ji její statutární orgán. V krajních případech (řetězení společností) může dojít k tomu, že společnost je svým vlastním zástupcem. Nově bude právnická osoba nucena zvolit konkrétní fyzickou osobu, která ji ve voleném orgánu bude zastupovat, a tohoto zástupce do tří měsíců zapsat do obchodního rejstříku, jinak funkce právnické osobě ve voleném orgánu zanikne. Na fyzickou osobu jako zástupce se budou vztahovat stejné povinnosti jako na právnickou osobu, která je členem voleného orgánu (např. povinnost jednat s péčí řádného hospodáře).

Novela upravuje pravidla o střetu zájmu. Například staví na jisto, že se nevztahují na společníky společnosti. Taktéž

10 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

ukládá samotné obchodní korporaci povinnost informovat o uzavření smlouvy s ovládající či vlivnou osobou (neplatí v rámci koncernu). Jestliže uzavření takové smlouvy nebude v zájmu obchodní korporace, bude ho moci nejvyšší či kontrolní orgán zakázat.

4. Vyloučení člena statutárního orgánu

Novelou by se mělo dosáhnout zpřehlednění pravidel pro vyloučení člena statutárního orgánu společnosti. Navrhuje se stanovit dobu, na kterou může být člen statutárního orgánu vyloučen (až tři roky), jako maximální. Na druhou stranu se zpřísňují podmínky, při jejichž nesplnění může být člen statutárního orgánu vyloučen. Podle stávající právní úpravy musí být kumulativně dáno závažné a opakované porušení povinností. Napříště pro vyloučení postačí splnění jedné z podmínek. Porušení se bude zkoumat zpětně, a to po dobu posledních tří let před zahájením řízení o vyloučení.

5. Podnikatelská seskupení

Nově se zpřesní pravidla týkající se lhůt pro uložení zprávy o vztazích do sbírky listin. Dle novely bude zpráva o vztazích, která je součástí výroční zprávy, podléhat stejně jako účetní závěrky ověření auditorem. Poté se bude ukládat do sbírky listin společně s výroční zprávou. V ostatních případech, tj. v případech, kdy ovládaná osoba výroční zprávu nevyhotovuje, se zpráva o vztazích uloží do sbírky listin ve lhůtě pro uložení účetní závěrky sestavené za účetní období, za něž se zpráva o vztazích zpracovává.

S papírem je konec, e-neschopenky startují!

1. ledna 2020 nabyla účinnosti novela zákona o nemocenském pojištění, kterou se naplno spustil projekt elektronických neschopenek. E-neschopenky mají výrazně zjednodušit předávání informací mezi nemocnými, Okresní správou sociálního zabezpečení (OSSZ), lékařem a zaměstnavatelem. Zejména se zásadně mění postup při vystavování dočasné pracovní neschopnosti (DPN) a dále způsob, jakým se zaměstnavatel o DPN svých zaměstnanců dozví. Zaměstnavatelům současně přibudou i nové povinnosti.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Václav Bělohoubek
kpmg@kpmg.cz

Novela zavádí povinnou elektronickou komunikaci mezi zúčastněnými subjekty a snižuje počet dílů rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti (neschopenky) z původních pěti na tři, z nichž jen jeden zůstává v papírové formě. Ostatní papírové tiskopisy vztahující se k DPN mohou lékaři i zaměstnavatelé využít jen výjimečně, a to pouze v případě objektivního technického selhání elektronické komunikace jako např. v případě výpadku internetového připojení, elektrické energie atp. Přesný důvod využití ostatních papírových tiskopisů namísto elektronické komunikace musí být v tiskopise vždy uvedený.

Ošetřující lékaři musí nově provádět hlášení týkající se DPN výhradně elektronicky. Písemně musí vyhotovit pouze průkaz práce neschopného pojištěnce (2. díl neschopenky), který zaměstnancům slouží k prokázání své DPN. Zaměstnavatel žádný z dílů neschopenky neobdrží. Zaměstnanci jsou však nadále povinni zaměstnavatele o své DPN informovat, a to např. telefonicky nebo e-mailem.

Vedle nových možností při zjišťování informací o DPN svých zaměstnanců ukládá novela zaměstnavatelům i nové povinnosti. Po 14 dnech trvání DPN zaměstnance musí zaměstnavatelé OSSZ elektronicky zaslat podklady pro výpočet nemocenského a platební údaje zaměstnance. Při skončení DPN pak mají zaměstnavatelé povinnost hlásit OSSZ údaje potřebné pro výplatu poslední dávky nemocenského.

Zaměstnavatelé mají k dispozici nové způsoby dálkového zjišťování informací o DPN svých zaměstnanců. První možností, jak získat podrobné informace o DPN konkrétního zaměstnance i přehled všech dočasně práce neschopných zaměstnanců je přihlásit se na ePortál ČSSZ. Do ePortálu ČSSZ má přístup každý zaměstnavatel, tzn. i ten, který využívá některou z dalších níže popsanych služeb přenosu informací o DPN svých zaměstnanců. K využívání služeb ePortálu mohou zaměstnavatelé pověřit buď své zaměstnance nebo jinou fyzickou, či právnickou osobu (např. externí zpracovatele mezd). Dále si mohou zaměstnavatelé zažádat o automatické zasílání notifikací s informacemi o pracovních neschopnostech svých zaměstnanců, a to formou datových nebo emailových zpráv. U notifikace do datové schránky se zaměstnavatel dozví základní údaje o zaměstnanci a jeho DPN. V případě e-mailových notifikací dostane pouze upozornění, že jsou pro něj na ePortálu dostupné nové informace. Třetí možnost představuje pro zaměstnavatele služba „Data zaměstnavatelům o dočasné pracovní neschopnosti“, která umožní průběžné automatizované stahování informací o DPN zaměstnanců do mzdového či personálního

12 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

softwaru.

Pro úplnost ještě upozorňujeme, že všechny neschopenky vystavené do 31. prosince 2019 na původním tiskopise se dokončí ve stávajícím režimu. Elektronizace se nedotkne ani zaměstnanců, kteří onemocní v zahraničí. Zahraniční lékaři z pochopitelných důvodů vystavují doklady o DPN podle pravidel vlastního státu. Stejně tak se právní úprava související

s e-neschopenkou nedotkne ostatních dávek nemocenského pojištění, jako je např. peněžitá pomoc v mateřství, otcovská, ošetrovné atd.

Projekt e-neschopenek ušel od původního návrhu dlouhou cestu. Zatímco předchozí návrh sklídl značnou dávku kritiky, konečná verze vypadá o poznání lépe. V praxi však nejspíše ani tolik nepůjde o kvalitu právní úpravy, jako spíše technickou připravenost všech dotčených subjektů. Jak si e-neschopenky povedou, ukáže čas.

13 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Aktuální úskalí najímání zaměstnanců ze třetích zemí

Zaměstnavatelé často nemohou obsadit všechny pozice tuzemskými kandidáty. Nezbyvá tak než najímat cizince. Zatímco formality potřebné před nástupem občanů EU do zaměstnání je možné vyřídit během jednoho dne, zajištění zaměstnanecké karty, tj. pracovního a pobytového povolení nezbytného pro občany třetích zemí, je běh na dlouhou trať. Schválení žádosti by úřadům mělo trvat nejdéle čtvrt roku. Proces ale prodlužují další administrativní požadavky. Záleží také na tom, z jaké země se cizinec do Česka stěhuje, respektive jaký systém přidělování termínů pro podání žádostí uplatňuje tamní ambasáda.

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz

Petr Štětina
pstetina@kpmg.cz

Podle zákona o pobytu cizinců by o žádosti o zaměstnaneckou kartu mělo být rozhodnuto do 60 dní, ve zvlášť složitých případech může být lhůta o 30 dní delší. Celý proces od nalezení vhodného uchazeče po jeho nástup do práce však zřídka trvá méně než čtyři měsíce. Mnohem častěji se pohybuje okolo půl roku. Doba potřebná k vyřízení pobytových a pracovních povolení v České republice tak patří k nejdelším v Evropské unii.

Většina zaměstnavatelů už počítá s tím, že pro vyřízení zaměstnanecké karty je potřeba nejprve nahlásit volné pracovní místo v evidenci úřadu práce a podstoupit tzv. test trhu práce, který trvá 30 dní. Současně ví, že mnoho času zabere příprava potřebných dokumentů, zvláště pokud je nutné listiny opatřit apostilní nebo superlegalizační doložkou. Často ale opomíjí fakt, že celé řízení se může protáhnout též v souvislosti se zajištěním termínu k podání žádosti na české ambasádě v zahraničí, který si cizinec musí vždy sjednat předem.

Přestože všechny české zastupitelské úřady spadají pod Ministerstvo zahraničních věcí, systém pro sjednávání termínů pro podání žádosti není sjednocen. Můžeme se tak setkat s různými přístupy. Některá velvyslanectví postupují neformálně – stačí pouze zavolat či napsat jednoduchý e-mail a termín pro podání žádosti je přidělen v horizontu dnů. Jiné ambasády zavedly pro objednávání termínů specifitější postupy – ambasádu je nutné kontaktovat prostřednictvím e-mailové adresy vyhrazené pro objednávání, zpráva musí obsahovat předepsané informace o žadateli a ve většině případů již i ofocený doklad žadatele a doklad o účelu pobytu (u zaměstnaneckých karet typicky pracovní smlouvu či smlouvu o smlouvě budoucí). Tento systém je tedy složitější, nicméně při splnění požadovaných podmínek bývá nabídnut termín v rámci několika týdnů.

Je tu však ještě jedna skupina velvyslanectví, na kterých je zajištění termínu velice obtížné či téměř nemožné. Jde o ta, která čelí velkému náporu kandidátů – jako například ve Vietnamu, Indii či na Ukrajině. Vzhledem k omezené kapacitě uplatňují systém „objednávání okének“ otevřených jen několikrát v roce. O termín k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu je možné požádat jen v určitý stanovený okamžik, a to dle konkrétního velvyslanectví buď e-mailem, telefonicky nebo osobně. Výsledkem jsou přetížené linky či nekonečné fronty a naplnění kapacit bezprostředně po spuštění „okénka“. Množství neúspěšných žadatelů toužících po práci v Česku pak láká

14 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

podvodníky – dlouhodobým parazitováním na systému pro přidělování termínů na vietnamské ambasádě už se zabývá i policie.

Je důležité nenechávat objednání termínu pro podání žádosti na poslední chvíli a počítat s časem, který tato procedura obnáší. Doporučujeme zmapovat před výběrem zahraničních kandidátů situaci na konkrétní ambasádě a v případě urgentní potřeby pracovní síly volit země, ve kterých je systém flexibilnější. Řešením mohou být také nové vládní programy ekonomické migrace – pokud zaměstnavatel i kandidát splňují stanovené požadavky, účast v programu v rámci stanovených kvót garantuje přidělení termínu pro podání žádosti, případně i zkrácení schvalovací lhůty.

15 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Bankovní identita prošla sněmovnou

Poslanecká sněmovna schválila na konci minulého roku novelu zákona o bankách, která vytváří podmínky pro široké využití bankovní identity a otevírá tak trh se službami v oblasti elektronické identifikace. Novelu musí ještě posvětit Senát, účinnost je navržena k 1. lednu 2021.

Iva Baranová
kpmg@kpmg.cz

Jiří Stratil
jstratil@kpmg.cz

Bankovní identita je prostředkem, kterým lze prokázat totožnost na dálku, a doplňuje občanské průkazy s elektronickými čipy. Její zavedení má několikanásobně navýšit počet osob, které budou moci bezplatně využívat online služby vyžadující prokázání totožnosti.

Cílem novely je umožnit využívání bankovní identity pro ověřený přístup k elektronickým službám veřejné správy (e-Governmentu) a rozšířit možnost elektronické identifikace i na soukromý sektor.

Pro banky bude novela znamenat rozšíření katalogu služeb, které budou moci nabízet s příslušným oprávněním klientům. Bude se jednat o služby poskytování elektronické identifikace, autentizace a služby vytvářející důvěru, které jsou definovány v nařízení eIDAS. Elektronická identifikace se provede prostřednictvím přihlašovacích údajů klientů bank do internetového bankovníctví.

Pro soukromý sektor se rozšíří prostor pro digitální identifikaci zákazníků, ať už se bude jednat o prokázání věku či ověření totožnosti. Službu digitální identifikace zákazníků budou moci za úplaty poskytovat soukromým společnostem buď přímo banky, nebo tzv. poskytovatel identifikačních služeb jakožto právnická osoba s majetkovou účastí bank.

Významným záměrem novely zákona o bankách je vytvořit předpoklady pro přístup bank a poboček zahraničních bank do základních rejstříků a některých informačních systémů veřejné správy (např. základního registru obyvatel, informačního systému cizinců či evidence občanských průkazů a cestovních dokladů). Takto budou banky moci lépe předcházet legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo účinněji zamezit případům zneužití identity.

Na závěr uvádíme, že zákon o bankovní identitě úzce souvisí s navrhovaným zákonem o právu na digitální služby. Ten předpokládá, že bude vytvořen katalog služeb, které státní správa zabezpečuje a které bude teoreticky možné činit elektronicky. Oba zákony tak sledují trend digitalizace služeb a zároveň usnadní plnění povinností dle zákona AML.

16 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

Nová pravidla usnadní přeshraniční mobilitu společností v EU

Harmonizaci a modernizaci evropského práva společností a lepší využití svobody usazování mají přinést dvě novely směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) o některých aspektech práva obchodních společností (2017/1132 ze dne 14. června 2017). Novely se týkají používání digitálních nástrojů a postupů v oblasti práva obchodních společností a pravidel pro přeshraniční přeměny, fúze a rozdělení společností.

Linda Kolaříková
lkolarikova@kpmg.cz
222 123 889

Martina Pelikánová
kpmg@kpmg.cz

K používání digitálních nástrojů a postupů v oblasti práva obchodních společností

První předpis sníží administrativní a finanční zátěž a podpoří využívání elektronických komunikačních prostředků a online nástrojů a postupů v souvislosti se zakládáním a správou společností. Čas na jeho implementaci do vnitrostátních právních řádů bude do 1. srpna 2021.

Novela zavádí možnost vytvořit společnost či zřídit pobočku ve všech státech EU a ukládat listiny a údaje do příslušného rejstříku plně online za využití digitálních nástrojů prostřednictvím systému elektronické identifikace, tedy bez nutnosti osobní návštěvy úřadu. Stejně tak bude možné podávat dokumenty příslušnému rejstříku online, a to i následně v průběhu existence společnosti. Směrnice také stanovuje limit pro poplatek za zpřístupnění údajů či listin z příslušných rejstříků, maximálně do výše nákladů na poskytování příslušné služby.

Dalším pozitivem by mělo být posílení spolupráce mezi rejstříky členských států pomocí systému propojení rejstříků. Například zapisuje-li společnost svou pobočku v jiném členském státě, měla by mít možnost využít listiny nebo údaje, které již dříve poskytla rejstříku v domovském státě. Zároveň by změny údajů v domovském rejstříku měly být elektronicky vyměňovány s rejstříkem, kde je zapsána pobočka, aniž by musela společnost předkládat tyto údaje či listiny znovu.

Pravidla pro přeshraniční přeměny, fúze a rozdělení společností

Druhý návrh byl aktuálně publikován v Úředním věstníku EU, lhůta pro implementaci do vnitrostátních právních řádů je stanovena do 31. ledna 2023. Novela zohledňuje judikaturu Soudního dvora EU k oblasti přeshraniční mobility. Reaguje též na současný stav, kdy více než polovina členských států stále nestanovila konkrétní pravidla umožňující přeshraniční přeměny, což významně ztěžuje či dokonce znemožňuje jejich realizaci.

Harmonizace právního rámce usnadní mobilitu mezi členskými státy formou přeshraničních přeměn, aniž by bylo třeba společnost v jednom členském státě likvidovat a založit ji v jiném. Novela zavádí harmonizovaná základní pravidla pro provádění přeshraničních přeměn se zaměřením na ochranu práv věřitelů, zaměstnanců a společníků, se zvláštní úpravou pro přeshraniční přemístění sídla, fúze a rozdělení. Příslušným orgánům však také umožňuje,

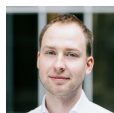
17 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

aby nepovolily zápis přeshraničních přeměn v případech, kdy přeměna představuje umělou konstrukci s cílem získat neoprávněné daňové zvýhodnění či neúměrně omezit práva zaměstnanců, věřitelů či minoritních akcionářů nebo společníků.

V souvislosti se zmíněnými předpisy se snad v následujících letech s jejich transpozicí můžeme těšit na významné zefektivnění komunikace s obchodními rejstříky, zjednodušení správy společností včetně zahraničních poboček a také na usnadnění přeshraniční mobility obchodních společností v rámci EU formou přeshraničních přeměn.

Za nedostatečné zabezpečení osobních údajů padla další velmi vysoká pokuta

Německý provozovatel mobilních služeb 1&1 Telecom GmbH dostal pokutu 9,6 milionu eur za nezavedení dostatečných technických a organizačních opatření k zabezpečení osobních údajů svých zákazníků. Jedná se o jednu z doposud nejvyšších pokut za porušení GDPR od účinnosti tohoto evropského nařízení. Společnost avizovala, že se proti pokutě odvolá.

Ladislav Karas
lkaras@kpmg.cz

Kateřina Randlová
kpmg@kpmg.cz

Společnost 1&1 Telecom GmbH je jedním z největších poskytovatelů telekomunikačních služeb v Německu. Pokutu dostala za to, že telefonicky poskytovala řadu informací o účtu zákazníka, a to na základě autentizace spočívající pouze v uvedení jména, příjmení a data narození zákazníka. Německý úřad takový způsob autentizace shledal jako zcela nedostatečný. Kdokoliv totiž mohl snadno shromažďovat osobní údaje o zákaznících společnosti na základě znalosti těchto jejich základních identifikačních údajů, které jsou přitom na internetu často běžně dostupné.

Za porušení GDPR lze uložit pokutu až do výše 20 milionů eur nebo 4 % celkového ročního obrátu podniku, podle toho, která hodnota je vyšší. Přestože byla v daném případě společnost při nápravě závadného stavu velmi transparentní a kooperativní a přidala neprodleně další autentizační údaj, čímž výrazně zlepšila zabezpečení osobních údajů zákazníků, je uložena pokuta velmi vysoká. Roli při stanovení její výše totiž hrál jak vysoký obrát dané společnosti, tak i velký význam daného porušení, jelikož ohroženy byly osobní údaje všech zákazníků společnosti. Velmi vysoké pokuty v řádu stovek milionů eur za nedostatečné zabezpečení osobních údajů hrozí v současnosti také hotelovému řetězci Marriott nebo aerolinkám British Airways.

Správci i zpracovatelé osobních údajů by si tak měli prověřit úroveň zabezpečení jimi zpracovávaných osobních údajů, například zda při poskytování informací zákazníkům mají nastavené dostatečné ověření totožnosti dotazujícího, aby vyloučili sdělení osobních údajů neoprávněné osobě. Najít dostatečnou míru zabezpečení, aby na druhou stranu nebyl přístup ke službě příliš ztížen nebo nepředstavoval nepřiměřenou administrativní zátěž pro daného správce či zpracovatele, může být v některých případech poměrně složité. Zvláště když GDPR naopak například stanoví, že správce má povinnost co nejvíce usnadňovat výkon práv ze strany subjektů údajů, mezi která patří i jejich právo na informace o zpracovávaných údajích. S ohledem na výše uvedenou rozhodovací praxi evropských úřadů pro ochranu osobních údajů doporučujeme věnovat této problematice náležitou pozornost.

Obezřetnostní požadavky na obchodníky s cennými papíry

V Úředním věstníku EU vyšly v prosinci loňského roku nové předpisy týkající se obezřetnostních požadavků na obchodníky s cennými papíry. Upravují novou kategorizaci obchodníků s cennými papíry, pravidla pro odměňování jejich pracovníků a obsahují obezřetnostní požadavky, které budou muset obchodníci s cennými papíry od poloviny příštího roku dodržovat. Většina obchodníků s cennými papíry bude muset zásadně změnit svůj systém řízení rizik a posoudit soulad vnitřních předpisů s novou legislativou.

Filip Horák
kpmg@kpmg.cz

Jiří Stratil
jstratil@kpmg.cz

Prvním ze zmíněných předpisů je směrnice o obezřetnostním dohledu nad investičními podniky (IFD), která má být do 26. června 2021 transponována do vnitrostátního práva. Druhým předpisem je evropské nařízení o obezřetnostních požadavcích na investiční podniky (IFR), které nabude účinnosti k témuž datu.

Obchodníci s cennými papíry budou rozděleni do tří kategorií v závislosti na velikosti, významnosti a rozsahu vzájemného propojení se společnostmi ve skupině.

Do první kategorie budou spadat velcí obchodníci s cennými papíry, kteří budou i nadále podléhat režimu CRD IV a CRR (resp. schváleným CRD V a CRR II). V rámci první kategorie budou navíc vyčleněny tzv. systémové společnosti, které budou spadat do definice úvěrových institucí dle CRR. Tito obchodníci s cennými papíry budou muset získat nové povolení k poskytování investičních služeb, přestože již mají povolení podle MiFID II.

Do druhé kategorie budou spadat obchodníci s cennými papíry, kteří překročí některý z limitů stanovených pro třetí kategorii. Společnosti budou povinny provést zhodnocení rizika tzv.

K-faktorů, aby stanovily kapitálové požadavky, které jsou na ně kladeny. K-faktory představují různé kapitálové požadavky upravené v IFR ve vztahu k rizikům, která obchodníci s cennými papíry představují pro zákazníky, trhy a pro sebe samé.

Třetí kategorie se bude vztahovat na malé a nepropojené obchodníky s cennými papíry, kteří nebudou představovat žádná větší rizika. Zda konkrétní společnost bude spadat do třetí kategorie, se stanoví právě na základě výpočtu K-faktorů.

Obchodníci s cennými papíry budou v návaznosti na nové kapitálové požadavky povinni upravit systémy řízení rizik. Změny se budou týkat mimo jiné rizika koncentrace či požadavků na likviditu. IFR a IFD zavádějí také zásady pro odměňování. Zčásti jsou založené na požadavcích dle CRD IV a CRR. Jeden z hlavních požadavků uvedených ve směrnici IFD se týká pohyblivé složky odměny. Ta bude muset být poskytována alespoň z jedné poloviny v nepeněžní formě (většinou v akciích) a bude odložená na dobu tří až pěti let.

20 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

Povinnosti plynoucí z IFD a IFR se začnou aplikovat až v polovině příštího roku a na řadě je nyní především český zákonodárce. Dotčené společnosti by se přesto měly již nyní zajímat o to, do jaké kategorie budou spadat a jaké povinnosti se na ně budou vztahovat, aby měly dostatek času přizpůsobit se novým pravidlům.

21 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Překvapivé rozhodnutí NSS v oblasti zdaňování příjmů z prodeje cenných papírů fyzickými osobami

Nejvyšší správní soud (NSS) se vyjádřil k tomu, jak má fyzická osoba postupovat v případě určení daňového základu při prodeji cenných papírů v cizí měně (2 Afs. 4/2019 – 38). Jeho závěr zní: zákon o daních z příjmů umožňuje poplatníkovi zvolit způsob určení kurzu, nikoliv způsob určení okamžiku ocenění výdaje, respektive příjmu. V doposud praxí aplikovaném přístupu se pro přepočet výdajů používal jednotný kurz platný v roce prodeje cenných papírů, nikoliv kurz platný v roce jejich pořízení.

Iva Krákorová
ikrakorova@kpmg.cz

Mária Marhefková
mmarhefkova@kpmg.cz

Poplatník nakoupil cenné papíry v roce 2011 za americké dolary a část z těchto cenných papírů prodal v roce 2012 ☒ v době do 6 měsíců od jejich pořízení ☒ taktéž za cenu v amerických dolarech. Pro účely stanovení daně z příjmů přepočtl příjmy z prodeje jednotným kurzem platným pro rok 2012. Proti příjmům uplatnil výdaje přepočtené stejným kurzem.

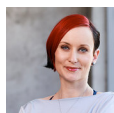
Správce daně s tímto postupem nesouhlasil a výdaje na pořízení cenných papírů přepočtl jednotným kurzem za rok 2011. V důsledku toho došlo ke snížení uznatelných výdajů poplatníka a doměření daně z příjmů fyzických osob (neboť kurz byl pro poplatníka méně výhodný než ten z roku 2012). Příklad se dostal k Nejvyššímu správnímu soudu. Ten se s názorem správce daně ztotožnil.

NSS uvedl, že zákon o daních z příjmů dává poplatníkovi, který nevede účetnictví, možnost volby mezi dvěma alternativami přepočtových kurzů, a to kurzu jednotného a kurzu devizového trhu uplatňovaného podle zákona o účetnictví. Pokud by poplatník použil kurz devizového trhu, pak při takovém přepočtu pracuje s cenou k okamžiku uskutečnění „účetního případu“, tj. k okamžiku nákupu cenného papíru. NSS ale nepochybuje, že takto musí poplatník postupovat i tehdy, zvolil-li pro přepočet jednotný kurz. Odpovídajícím jednotným kurzem tedy logicky bude kurz stanovený pro období, ve kterém poplatník cenný papír nakoupil. NSS uzavřel, že zákon o daních z příjmů umožňuje poplatníkovi zvolit způsob určení kurzu, nikoliv však způsob určení okamžiku ocenění výdaje, resp. příjmu.

S ohledem na současné posilování kurzu koruny by toto rozhodnutí NSS mohlo být ku prospěchu fyzických osob obchodujících s cennými papíry.

NSS: Náhrada mzdy za dovolenou patří do odpočtu na výzkum a vývoj

Nejvyšší správní soud (NSS) se vyjádřil k hojně diskutované problematice zahrnutí náhrad mzdy za dovolenou do nákladů uplatněných v rámci odpočtu na výzkum a vývoj (rozsudek 1 Afs 429/2018). Závěr soudu zní: náhrady do odpočtu patří.

Hana Greiff
hcurikova@kpmg.cz

Lucie Petanová
lpetanova@kpmg.cz

Správce daně při daňové kontrole odmítl v odpočtu na výzkum a vývoj (VaV) uznat náhradu mzdy za dovolenou zaměstnanců, kteří se podíleli na řešení vývojového projektu. Tím potvrdil dosavadní přístup finanční správy založený především na argumentaci, že náhrada mzdy za dovolenou nesplňuje podmínku přímé souvislosti s řešením projektu. Podle finanční správy zaměstnanec během dovolené nepracuje, a tudíž žádnou výzkumnou či vývojovou aktivitu nevykonává. Náhrada mzdy za dovolenou tak není nákladem zaměstnavatele vynaloženým v přímé souvislosti s řešením projektu VaV. V tomto konkrétním případě dal správci daně krajský soud za pravdu.

Tuto problematiku předložili daňoví poradci na Koordinčním výboru GFŘ a Komory daňových poradců (KDP). Předkladatelé příspěvku zastávali opačný názor a příspěvek byl uzavřen s rozporem. Názor KDP podpořily rozhodnutími také jiné krajské soudy. O [jednom z nich jsme vás informovali v březnu 2019](#). Tato otázka se nyní dostala k NSS, který jednoznačně uzavřel, že tyto náklady lze v rámci odpočtu na VaV uplatnit.

NSS považuje argumenty finanční správy uměle oddělující samotný výkon práce od dovolené za ryze účelové a nepřesvědčivé. Podle něj není totiž podmínkou pro odpočet vynaložení nákladů přímo „na realizaci“ projektu VaV, nýbrž vynaložení „při realizaci“ takového projektu, tj. v souvislosti s jeho řešením. Náklady z titulu náhrady mzdy za dovolenou jsou povinně stanoveny zákoníkem práce a představují povinný náklad práce. NSS konstatoval, že za odpracování hodin na výzkumných a vývojových projektech náleží zaměstnanci nárok na dovolenou a náhrada mzdy musí být chápána jako odměna za práci, nikoliv jako odměna za nepřítomnost v práci jako takovou či za zotavení se. Fakticky jde podle soudu o rozložení úhrady ceny práce v čase.

NSS rovněž uvedl, že cílem podpory výzkumu a vývoje je zaměstnávat kvalifikované pracovníky a podpořit provádění výzkumu a vývoje vlastními pracovníky, což je přirozeně spojeno také s poskytováním všech zákonných výhod. Nemožnost uplatnit náhradu mzdy za dovolenou v odpočtu na VaV neodpovídá smyslu zavedení podpory VaV.

NSS proto neshledal žádný racionální důvod, proč by tento náklad měl mít odlišný režim od ostatních zákonem stanovených nákladů práce včetně nákladů na povinné sociální a zdravotní pojištění, které se standardně do odpočtu na VaV zahrnují.

Věříme, že toto rozhodnutí je potvrzením pozitivního trendu z poslední doby a že finanční správa bude tento závěr reflektovat v rámci svých postupů a akceptovat tak názor soudu jakož i daňových poradců na tuto problematiku.

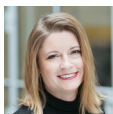
23 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

24 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

NS posuzoval porušení pracovních povinností zaměstnance banky

Nejvyšší soud (NS) potvrdil platnost okamžitého zrušení pracovního poměru zaměstnankyně, která působila jako pokladní v bance. Zcela v souladu se svojí dřívější rozhodovací praxí potvrdil, že na porušování povinností zaměstnanci bank je nutno pohlížet přísněji. Své závěry opět opírá zejména o specifickou náplň činnosti bank, která obsahuje i významné rizikové prvky. Ty kladou na jejich zaměstnance vysoké nároky ve vztahu k plnění jejich pracovních povinností a dodržování vnitřních předpisů.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Kateřina Randlová
kpmg@kpmg.cz

Zaměstnankyně v posuzovaném případě provedla 45 vkladů a výběrů hotovosti ve prospěch nebo na vrub vlastního účtu, dále účtů, u kterých byla zmocněnou osobou a účtů osob blízkých, ovšem bez souhlasu nadřízeného zaměstnance. Souhlas nadřízeného zaměstnance k výše uvedeným činnostem však byl dle vnitřních předpisů banky nezbytný. Dále několikrát neoprávněně otevřela úschovný objekt, za který byla plně hmotně odpovědná její kolegyně a neoprávněně nahlížela v systému na tři kolegy způsobem umožňujícím zobrazit jejich seznam účtů a zůstatků na těchto účtech. Při rozhodování o oprávněnosti okamžitého zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem NS přihlédl i k celkovému postoji dané zaměstnankyně, která celý případ v průběhu soudního sporu bagatelizovala s tím, že pro banku jako „etablovanou bankovní instituci s nedozírnými možnostmi počítačových aplikací by neměl být problém, aby přijala potřebná opatření tak, aby byl ihned detekován jakýkoliv úkon pracovníka s účtem svým nebo osoby blízké“.

I v jiném, nedávném, případě se NS postavil na stranu zaměstnavatele – banky, který okamžitě zrušil pracovní poměr se zaměstnancem, který si neoprávněně stáhnul 2,2 GB pracovních dat na svůj flashdisk. Při posuzování intenzity porušení pracovních povinností soud rovněž přihlédl k činnosti zaměstnavatele – banky a k tomu, jak jednoznačně a přísně bylo nakládání s daty upraveno v jeho pracovních pokynech a vnitřních předpisech. Zohlednil rovněž, že zaměstnanec si stáhl celý obsah své pracovní e-mailové schránky, včetně citlivých dat k úvěrovým i jiným aktivitám zaměstnavatele a jeho klientů.

Na speciální povahu činnosti bank NS upozornil už v jednom ze svých rozhodnutí z roku 2001. Již tehdy zdůraznil, že porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k práci vykonávané zaměstnancem je u zaměstnavatele – banky, zpravidla okolností zásadnější a významnější povahy, než je tomu u subjektů jiného typu. Vysoké nároky a požadavky kladené v tomto směru na zaměstnance bank proto dle názoru NS posouvají míru intenzity porušení na jinou úroveň. Z toho důvodu je přesné a přísné dodržování vnitřních předpisů banky také významným kritériem pro posouzení intenzity porušení. NS ale současně zdůraznil, že nemůže jít o jediné hledisko, protože bez zvážení dalších skutkových okolností daného případu zůstává posouzení věci jen v obecné rovině a je paušální.

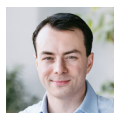
Přestože z pohledu dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k práci vykonávané

25 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

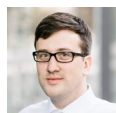
zaměstnancem lze na zaměstnance bank klást vyšší nároky, než na zaměstnance jiných subjektů, je nutno upozornit na to, že ani zaměstnavatelé – banky nemohou jako jediné kritérium pro posouzení intenzity porušení brát v úvahu svůj specifický předmět činnosti a na další kritéria rezignovat. I zaměstnavatelé – banky by tak měly posuzovat každý případ porušení individuálně a přihlížet i k dalším kritériím vymezeným rozhodovací praxí soudů, jako je např. osoba zaměstnance, funkce, kterou zastává, jeho dosavadní postoj k plnění pracovních úkolů, doba a situace, v níž k porušení došlo, míra zavinění zaměstnance, způsob porušení konkrétních povinností apod.

Nekontrolujete ostatní jednatele? Pak spoluodpovídáte za škodu, kterou způsobí

Nejvyšší soud (NS) vysílá varovný vzkaz jednatelům – nekontrolujete-li své kolegy, dopouštíte se porušení povinnosti péče řádného hospodáře, a proto spoluodpovídáte za škodu, která by jinak nevznikla (popřípadě vznikla, ale v menším rozsahu).

Petr Janíček
pjanicek@kpmg.cz

Roman Kuchař
kpmg@kpmg.cz

V posuzovaném případě se NS zabýval otázkou soukromoprávní odpovědnosti za škodu způsobenou zpronevěřením finančních prostředků ve společnosti s ručením omezeným. Jeden z jejích jednatelů (dále jen „Jednatel č. 1“) pro vlastní potřebu dlouhodobě čerpal finanční prostředky, které patřily společnosti. Jakmile to zjistil druhý jednatel (dále jen „Jednatel č. 2“), podal na svého kolegu trestní oznámení.

Z pohledu jeho spoluodpovědnosti za způsobenou škodu však již bylo pozdě. Soud totiž konstatoval, že se Jednatel č. 2 dopustil porušení povinnosti péče řádného hospodáře, protože nevěnoval správě a řízení společnosti patřičnou pozornost. A fakticky tak umožnil zpronevěření peněz společnosti. Neoprávněné výběry z bankovního účtu společnosti navíc odhalil až s dlouhou časovou prodlevou (v řádu několika let), čímž umožnil, aby způsobená škoda narostla do výše necelých tří milionů korun.

Jednatel č. 2 založil svou obranu na tom, že nerozumí účetním otázkám, a proto přenechal jejich řešení na kolegovi. NS však vyložil, že k prevenci a včasnému odhalení zpronevěry nebyla nutná znalost vedení účetnictví, nýbrž by dostačoval alespoň minimální zájem o správu a řízení společnosti – podezřelé výběry peněžních prostředků bylo možné zjistit pouhým nahlédnutím do internetového bankovníctví. Neuspěla ani argumentace, že nejasnosti v účetnictví neodhalil ani společník, který bez výhrad schválil účetní závěrky společnosti.

NS proto uzavřel, že se Jednatel č. 2 dopustil porušení péče řádného hospodáře tím, že vykonával svou funkci pouze formálně (nepodílel se na správě a řízení společnosti a nenastavil ani odpovídající kontrolní mechanismy), a proto odpovídá společně a nerozdílně s Jednatel č. 1 za škodu způsobenou zpronevěřením prostředků.

Výše popsany závěr NS navazuje na nedávné rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci, který konstatoval, že členové představenstva akciové společnosti porušili povinnost péče řádného hospodáře, když zanedbali kontrolu nad vedením účetnictví svěřeného do působnosti jednoho z jejich kolegů.

Ani řádné rozdělení působnosti (které v případě posuzovaném NS zcela scházelo) totiž nezbavuje členy statutárního orgánu (případně jednotlivé statutární orgány, nejde-li o kolektivní orgán) povinnosti přiměřeně kontrolovat výkon delegované působnosti. O dalších povinnostech, na něž členové statutárního orgánu nesmějí zapomenout při delegaci působnosti, jsme již psali [zde](#).

Stručné aktuality, leden 2020

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- Sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného pro rok 2020 (vyhláška č. 358/2019 Sb.) mírně snižují průměrné ceny pohonných hmot. Nově se zavádí průměrná cena pro kilowatthodinu elektřiny kvůli výpočtu spotřeby pohonných hmot u elektromobilů.
- Generální finanční ředitelství vydalo Pokyn D-29, který upravuje prominutí pokut za nepodání kontrolního hlášení. Nový pokyn de facto kopíruje stávající pokyn D-21 k promíjení příslušenství daně a doplňuje ho o specifika kontrolního hlášení.
- Od 1. ledna 2020 se zvyšuje minimální mzda o 1 250 korun, a to z částky 13 350 na 14 600 korun. Společně s minimální mzdou, která se týká zhruba 150 000 zaměstnanců, poroste i zaručená mzda, a to z částky 13 350 až 26 700 korun na 14 600 až 29 200 korun. Zaručená mzda představuje nejnižší výdělek v závislosti na odbornosti a náročnosti práce, vyplácí se v osmi stupních a pobírá ji daleko vyšší počet zaměstnanců než minimální mzdu.
- Vláda předložila Sněmovně návrh velké novely zákoníku práce. Návrh upravuje dovolenou, která má být nově založena na týdenní pracovní době zaměstnance s tím, že výměra bude vyjádřena v hodinách. Dále zakotvuje možnost sdíleného pracovního místa, zjednodušuje doručování písemností zaměstnancům, snižuje administrativu u dohod o provedení práce a transponuje novelu směrnice EU o vysílání pracovníků.
- Ve Sbírce zákonů vyšlo Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí roku 2019 pro účely zákona o zaměstnanosti (346/2019 Sb.).
- Novela některých zákonů v oblasti regulace na finančním trhu prošla v Poslanecké sněmovně třetím čtením. Jde se o adaptaci českého právního řádu na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129 ze dne 14. června 2017 o prospektu, který má být uveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování na regulovaném trhu a o zrušení směrnice 2003/71/ES.
- Ministerstvo financí aktualizovalo na svých webových stránkách [přehled platných smluv o zamezení dvojího zdanění](#).
- Ministerstvo financí předložilo vládě k projednání návrh na sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Republikou San Marino o zamezení dvojího zdanění u daní z příjmu a z majetku.
- Finanční správa upozorňuje na novelu zákona daně z nemovitých věcí. Dochází ke změně podmínek osvobození pozemků s vybranými krajinnými prvky.

KRÁTCE ZE ZAHRANIČÍ

- KPMG spustila mobilní aplikaci nazvanou Digital Economy Tax Tracker. Můžete ji zdarma stáhnout v [App Store](#) nebo v [Google Play Store](#). Aplikace umožňuje sledovat vývoj v 63 zemích v oblasti BEPS 2.0, Digital Service Tax a DPH na digitální služby.
- Podle generální advokátky při Soudním dvoru EU je pozdržení vyplacení nesporné části nadměrného odpočtu až do ukončení prověřování všech plnění v rozporu se směrnicí o DPH, protože porušuje zásadu neutrality DPH.
- ECOFIN přijal návrh pro zdanění energií v rámci EU. Rada vyzvala Evropskou komisi k přijetí opatření pro zajištění přechodu na klimaticky neutrální EU, a to v souladu se závazky přijatými v Pařížské dohodě. Současnou verzi směrnice z roku 2003 je nutné přezkoumat a aktualizovat.
- Evropská komise zaslala Česku a dalším zemím (např. Kypru, Německu a Lucembursku) stanoviska týkající se neaplikování směrnice EU o řešení sporů v daňové oblasti do vnitrostátních právních předpisů. Pokud státy neučiní příslušné kroky během příštích dvou měsíců, může Evropská komise věc předložit Soudnímu dvoru EU.
- Rada EU na zasedání Rady pro konkurenceschopnost EU opět nedosáhla dohody o zavedení veřejného country-by-country reportingu – pro bylo pouze 14 států. Aby návrh prošel, musela by pro něj hlasovat většina, tedy 16 zemí.
- V prosinci nabyla pro Ukrajinu, Švýcarsko a Kanadu platnost Multilaterální úmluva k provedení opatření souvisejících s BEPS 2016 (MLI). MLI také schválila marocká vláda a český parlament, ratifikací prošla v Kostarice a nabude účinnosti tři měsíce poté, co Kostarika uloží ratifikační listiny u OECD. MLI rovněž podepsaly Keňa a Omán, čímž se celkový počet signatářů dostal na 92 jurisdikcí.

29 | Daňové a právní aktuality – leden 2020

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.